

Virker tillegg av cellegift bedre enn bare hormonbehandling på prostatakreft med spredning?

Hormonbehandling kombinert med cellegift gir trolig bedre effekt sammenliknet med hormonbehandling alene.

Therese Kristine Dalsbø

Seniorrådgiver
Område for helsetjenester, Folkehelseinstituttet

Kristin T. Dahm

Forsker
Område for helsetjenester, Folkehelseinstituttet

Tove Skjelbakken

Leder
Samvalgssenteret, Universitetssykehuset Nord-Norge

Prostatakreft

Hormonbehandling

Cellegift

Sykepleien Forskning 2019 14 (79830) (e-79830)
DOI: 10.4220/Sykepleienf.2019.79830

Flere opplever imidlertid alvorlige bivirkninger med cellegift.
Det viser en Cochrane-oversikt.

Hva sier forskningen?

I systematiske oversikter samles og vurderes tilgjengelig forskning. I denne systematiske Cochrane-oversikten var spørsmålet som følger: Hva er effekten av å kombinere hormonbehandling med cellegift hos menn som har prostatakreft med spredning sammenliknet med hormonbehandling alene?

Resultatene viser at med hormonbehandling kombinert med cellegift

- reduseres trolig dødeligheten
- øker muligens alvorlige bivirkninger
- øker muligens livskvaliteten litt
- utsettes trolig en forverring av prostatakreften

Resultattabell

Hva skjer?	MED hormonbehandling	MED hormonbehandling og cellegift	Tillit til resultatet ¹
Dødelighet av alle årsakene Cellegift kombinert med hormonbehandling reduserer trolig antallet menn som dør sammenliknet med hormonbehandling fem år etter diagnose	610 per 1000 dør	94 færre dør per 1000 (137 færre til 51 færre)*	⊕⊕⊕⊖ Middels
Dødelighet av prostatakreft Cellegift kombinert med hormonbehandling reduserer trolig antallet menn som dør av prostatakreft sammenliknet med hormonbehandling fem år etter diagnose	512 per 1000 dør av prostatakreft	108 færre dør per 1000 (154 færre til 56 færre)*	⊕⊕⊕⊖ Middels
Bivirkninger (alvorlige) Cellegift kombinert med hormonbehandling øker muligens antallet som får alvorlige bivirkninger sammenliknet med hormonbehandling	204 per 1000 opplever alvorlige bivirkninger	405 flere per 1000 opplever bivirkninger (243 flere til 621 flere)*	⊕⊕⊖⊖ Liten
Livskvalitet Cellegift kombinert med hormonbehandling gir muligens litt bedre livskvalitet sammenliknet med hormonbehandling	Gjennomsnittlig livskvalitet var 116,4	Gjennomsnittlig 2,85 høyere skåring (0,13 til 5,57 høyere)*	⊕⊕⊖⊖ Liten
Tid til forverring Cellegift kombinert med hormonbehandling øker trolig tiden det tar til forverring av prostatakreften sammenliknet med hormonbehandling	822 per 1000 menn får forverring	159 færre får forverring per 1000 (202 færre til 116 færre)*	⊕⊕⊕⊖ Middels

*Tallene i parentes viser feilmarginen (95 % konfidensintervall) – et mål på hvor usikkert resultatet er på grunn av tilfeldigheter.
¹Tilliten til resultatet handler om hvor trygge vi kan være på at resultatet gjenspeiler virkeligheten.
Livskvalitet var målt på en skala kalt FACT-P, der høyere skåring betyr bedre livskvalitet.

Bakgrunn

Ved prostatakreft øker produksjonen av celler i selve prostatakjertelen på en ukontrollert måte. Prostatakreft kan kureres om den er begrenset til prostatakjertelen. For dem som har prostatakreft uten spredning, finnes det samvalgsverktøy publisert på Norges offentlige helseportal Helsenorge.no.

Før nyttår blir det også lansert et samvalgsverktøy for dem som har prostatakraft med spredning. Kreftcellene kan spre seg og danne kreftsvulster andre steder i kroppen. Omtrent én av åtte menn får spredning. De har høyere risiko for redusert levetid og plagsomme symptomer.

Det finnes ulike behandlingsmuligheter for pasienter som har prostatakraft med spredning. Ingen av behandlingene fjerner kreften, men kan gi lengre overlevelse og/eller lindring av symptomer. Alle behandlingene forutsetter en grunnbehandling som kalles kastrasjonsbehandling.

«Det finnes ulike behandlingsmuligheter for pasienter som har prostatakraft med spredning.»

Kastrasjonsbehandling er en hormonbehandling som hemmer testosteronets påvirkning på kreften. Noen velger å bruke cellegift som et supplement til hormonbehandling for å stoppe veksten av kreftceller. Det har vært usikkert hvilken effekt tillegg av cellegift har.

Hva er denne informasjonen basert på?

Forfatterne av Cochrane-oversikten gjorde et søk i aktuelle forskningsdatabaser august 2018 og fant tre randomiserte, kontrollerte studier med til sammen 2261 menn. Studiene sammenliknet effekten av cellegiften docetaxel sammen med hormonbehandling mot bare å få hormonbehandling.

Studiene var utført i poliklinikker i England, Frankrike, Belgia, Sveits og USA. Fordi studiene ikke er gjennomført godt nok, har vi liten og middels tillit til resultatene.

Spørsmålstabell

PICO	Hva lette de etter?	Hva fant de?
Populasjon	Menn med hormonsensitiv prostatakraft som har spredning.	Gjennomsnittsalderen var 63 til 64 år. PSA-nivået var gjennomsnittlig fra 25,8 til 50,9 nanogram per milliliter. Andelen som hadde stor spredning, varierte fra 48 til 65 prosent. Alle var nylig diagnostisert.
Tiltak og sammenlikning	Forfatterne så etter alle studier om taksanbasert cellegift sammen med hormonbehandling.	De fant kun studier som målte effekten av docetaxel. Doseringsutregningen var lik i alle studiene. Hormonbehandlingen var enten LHRH, kirurgisk kastrering eller kombinert som total androgen blokade.
Utfall	Dødelighet uavhengig av årsak og alvorlige bivirkninger var primærutfall. Livskvalitet, hvor lang tid det tok før forverring, og bivirkninger som var mindre alvorlige, og som forårsaket avslutning av behandling, var sekundærutfall.	Det ble inkludert resultater for alle utfallene, men ikke alle studiene rapporterte alle utfallene. Resultatene ble tatt inn selv om de var målt på forskjellige tidspunkter. Den lengste oppfølgingstiden var fem år. Alvorlige bivirkninger var målt i henhold til kriterier for forgiftninger (CTCAE).

Systematisk oversikt

I systematiske oversikter søker man etter og oppsummerer studier som svarer på et konkret forskningsspørsmål. Studiene blir funnet, vurdert og oppsummert ved å bruke en systematisk og forhåndbeskrevet fremgangsmåte. (Les mer: [Cochrane Consumer Network](#).)

Tillit til resultatet (GRADE)

Når vi oppsummerer studier og presenterer et resultat, er det viktig å si noe om hvor mye tillit vi kan ha til dette. Det handler om hvor trygge vi kan være på at resultatet gjenspeiler virkeligheten. GRADE er et system vi bruker for å kunne bedømme tilliten til resultatet. I GRADE vurderer vi blant annet:

- hvor godt studiene er gjennomført
- om studiene er store nok
- om studiene er like nok
- hvor relevante studiene er
- om alle relevante studier er fanget opp

Referanse

Sathianathen NJ, Philippou YA, Kuntz GM, Konety BR, Gupta S, Lamb AD, et al. Taxane-based chemohormonal therapy for metastatic hormone-sensitive prostate cancer. Cochrane Database of Systematic Reviews. 2018;10:art.nr.: CDo12816. DOI: [10.1002/14651858.CDo12816.pub2](#).

Les hele Cochrane-oversikten her: [Taxane-based chemohormonal therapy for metastatic hormone-sensitive prostate cancer](#)